

Centrum Dialogu Przełomy - Oddział Muzeum Narodowego w Szczecinie

Szczecin

Centrum Dialogu „Przełomy” Muzeum Narodowego w Szczecinie umiejscowione jest w sąsiedztwie Starego Miasta, w dzielnicy Śródmieście, obok kościoła pw. Św. Piotra i Pawła, Bramy Królewskiej oraz ceglanego gmachu szczecińskiej policji. W pobliżu umiejscowiona jest szczecińska filharmonia.

Centrum Dialogu „Przełomy” umiejscowione jest w bezpośrednim sąsiedztwie Starego Miasta, w eksponowanym miejscu, obok ważnych zabytków – gotyckiego kościoła Świętych Piotra i Pawła – jednej z najstarszych świątyń Szczecina, Bramy Królewskiej – barokowej pozostałości pruskich fortyfikacji, wzniesionej jako jeden z czterech wjazdów do miasta przez Gerharda Corneliusa van Walrave w latach 1734–1738 – i ceglanej siedziby policji – okazałego gmachu urzędu powstałego w początku XX w., według planów berlińskiego architekta Oskara Launera. Kwartał przylegający do prestiżowego placu Królewskiego (obecnie plac Żołnierza Polskiego), mieszczącego reprezentacyjny gmach Teatru Miejskiego, klasycystyczne dzieło Carla Ferdinanda Langhansa z lat 1845–1849, wytyczony został w latach 80. XIX stulecia, po likwidacji przebiegających tędy wałów fortyfikacji. Po decyzji o likwidacji twierdzy (1873 r.) układ wysadzanego drzewami pasażu Bramy Królewskiej określił plan sporządzony w latach 1876–1877 przez Konrada Kruhla, który wyznaczył szerokość ulicy Matejki (wzdłuż dawnej drogi prowadzącej od Bramy Królewskiej) oraz przebieg ulicy Małopolskiej.

W latach 1883–1884 powstała tu okazała neobarokowa filharmonia. Pierwszy budynek, kształtujący narożnik ulic Matejki i Małopolskiej w obrębie regularnego, prostokątnego placu Solidarności przewidziano zwarty zespół czterokondygnacyjnych kamienic, częściowo z usługami w parterach. Zabudowę rozpoczęto od strony Bramy Królewskiej, gdzie wzniesiono dwie

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

ADRES

Plac Solidarności 1, 70-515
[Szczecin](#)

TELEFON

Sekretariat:
431 52 01 Kasa:
91 43 15 208 Dyrekcja:
91 431 52 00 Portiernia:
+48 91 431 52 05

WWW

www.przelomy.muzeum.szczecin.pl

E-MAIL

biuro@muzeum.szczecin.pl

WSPÓŁRZĘDNE

53.4285026512, 14.5585625165
53° 25' 43", 14° 33' 31"

Nawiguj

Pokaż na mapie

[Dodaj do planu podróży](#)

okazały kamienice z oficynami. Ich elewacje frontowe ozdobione bogatym, eklektycznym detalem: boniowaniem, gzymsami, płycinami, pilastrami, naczółkami i wspornikami – także w formie kariatyd – uzyskały wyrazisty wertykalny podział wykuszami, które na ściętych narożach kwartału zostały wyeksponowane wieżyczkami dominującymi nad niską połacią ceramicznego dachu. Podobny charakter nadano fasadom budynków wzniesionych w centrum kwartału od strony placu Żołnierza Polskiego i ulicy Małopolskiej w latach 90. XX w., a także kamienic zbudowanych przed pierwszą wojną światową od strony ulicy Świętych Piotra i Pawła. Te ostatnie jednak, w myśl ówczesnych tendencji architektonicznych, pozbawione są rozdrobnionego detalu i horyzontalnych podziałów, lecz działają światłocieniowym rozczłonowaniem bryły wykuszami, balkonami, loggiami i szczytami wysuniętymi ponad połąć dachu. Wysokie partery z wyeksponowanymi portalami wejść, mieściły siedziby prestiżowych firm, a od strony szerokiego, najbardziej atrakcyjnego komunikacyjnie pasażu, także sklepy i lokale gastronomiczne, które latem zapraszały do ogródków urządzanych na części chodnika.

Podczas drugiej wojny światowej, w wyniku nalotów bombowych cały kwartał został zniszczony. Po likwidacji gruzów utworzono tu plac, sukcesywnie wypełniany zielenią. Z trzech stron plac otaczają szpalery lip, a wewnątrz wypełniają trawniki ozdobione skromną roślinnością, wśród której wyróżnia się stary okaz robinii. W latach 60. XX w. urządzono tu plac zabaw z piaskownicą i łodzią rybacką, która „przeszła do historii” po wydarzeniach grudnia 1970 r., gdy zgromadzeni tu robotnicy strajkujący przeciwko podwyżkom cen, próbowali jej użyć dla staranowania bramy pobliskiej siedziby milicji.

Jako miejsce symbolizujące solidarnościowy opór wobec władz komunistycznych, plac stał się terenem manifestacji opozycyjnych. W grudniu 2005 r. odsłonięto ustawiony od strony kościoła pomnik ofiar Grudnia '70 – z żeliwną rzeźbą Anioła Wolności Czesława Dźwigaja. 30 sierpnia 2013 r. w 33. rocznicę podpisania Porozumień Sierpniowych, podczas oficjalnej uroczystości dokonano wmurowania aktu erekcyjnego pod budowę

Centrum Dialogu „Przełomy”. Obiekt robi wrażenie. To betonowa, pofałdowana płyta na placu Solidarności, która z jednej strony schodzi do poziomu jezdni, z drugiej sięga ponad drugie piętro budynku policji. W zamierzeniu dach Muzeum ma być miejscem spotkań szczecinian.

Obecnie Centrum Dialogu „Przełomy” to multimedialne muzeum historyczne wojennego i powojennego Szczecina i Pomorza Zachodniego, dział Muzeum Narodowego w Szczecinie. Będący jednocześnie budynkiem i placem obiekt jest też syntezą historii miejsca.

Do pawilonu „Przełomów” można dostać się z dwóch stron. Wejście od ulicy znajduje się w jedynym narożniku - najwyższej części budynku. Drugie wejście - od strony wznoszącego się placu - dachu pawilonu, zaznaczone jest prostym wcięciem w płynnie ukształtowanej bryle. Powstałe w wyniku wypiętrzenia powierzchni placu, a następnie wycięcia w nim drogi do wejścia, różnice poziomów zabezpieczone są wypełnionymi szkłem barierkami o konstrukcji stalowej. Obrotowe fragmenty ścian od strony narożnika w razie potrzeby „na gładko” zamykają bryłę budynku, czyniąc ją przy okazji nieprzeniknioną i jednorodną całością, lub monolitem. Poza zrealizowanymi generalnymi założeniami w oczy rzuca się precyzyjna koordynacja i zgranie podziałów okładzin nawierzchni placu-budynku z otaczającym go chodnikiem oraz podziałami kompozytowych płyt elewacyjnych. Ta dyscyplina ciągłości linii łączenia okładzin ma kontynuować się w podłogach, ścianach, podziałach stolarki oraz sufitach wewnątrz pawilonu.

Celem ekspozycji jest pokazanie przełomowych momentów historii pomorskiej, począwszy od włączenia Szczecina w granice państwa polskiego w wyniku porozumień poczdamskich w 1945, ze szczególnym uwzględnieniem momentów buntu społecznego (1970, 1981, 1989), które doprowadziły do odzyskania przez Polskę suwerenności w 1989. Nie będzie to opowieść tylko o tym, co było wielkie – prawdziwa historia to również opowieść o ludzkich wyborach, dobrych i gorszych. Będzie to przestrzeń debaty ludzi o różnych poglądach, i różnej pamięci, niekonwencjonalnych projektów edukacyjnych, a także wykorzystanie najnowszych środków przekazu i technik multimedialnych przy

tworzeniu wystawy.

Obecnie w Centrum oprócz imprez związanych z otwarciem ekspozycji wystawienniczych odbywają się debaty historyczne, lekcje muzealne i historyczne, wykłady i konferencje, widowiska historyczne, konkursy dla dzieci, warsztaty oraz celebrowane są rocznice i akcje promocyjne.

Media

Lokalizacja

KOMENTARZE

Zaloguj się, aby dodać komentarz.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013.